

УДК 66/67:330.526.34/35:330.341.1

Мельниченко Олександр Анатолійович, доктор наук з державного управління, професор; професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я; Харківський національний медичний університет; пр. Науки 4, м. Харків, 61022, Україна; +38 (050) 162-73-50; e-mail: mel_doc@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-5021-9025>

Ваніна Яна Адольфівна, кандидат наук з державного управління, доцент; доцент кафедри економічної політики та менеджменту; ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; майдан Свободи, 4, м. Харків, 31022, Україна; +38 (099) 785-05-63; e-mail: yanuska_isai@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0003-3587-4886>

Кравченко Жанна Дмитрівна, кандидат наук з державного управління, доцент; медичний директор; комунальне некомерційне підприємство «Міська студентська лікарня» Харківської міської ради; вул. Дарвіна, 8/10, м. Харків, 61000, Україна; +38 (095) 455-50-53; e-mail: zhannet.ua@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-1692-4665>

Савченко Ілля Григорович, кандидат наук з державного управління, доцент; заступник директора з навчально-методичної роботи; відокремлений структурний підрозділ «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»; пров. Отакара Яроша, 8, м. Харків, 61045, Україна; +38 (050) 050-400-27-46; e-mail: sailgr@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-4042-6458>

ДЕРЖАВНА ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА: ЕЛЕМЕНТИ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ПОЛІТИКАМИ ДЕРЖАВИ

Анотація. Україна дедалі активніше зміцнює статус світової житниці, але по мірі активізації індустріалізації продовжує зростати значущість саме державної промислової політики. Неабиякий інтерес викликає питання не лише вдосконалення державної промислової політики, а й синергетичного впливу цього процесу на подальшу долю інших політик держави. Вдосконалено методологічне забезпечення реалізації державної промислової політики за рахунок уточнення змістовного наповнення наступних її елементів, яким притаманне таке: формування бажаного образу майбутнього (бачення); конкретизація загального прагнення (мета) й проміжних результатів (цілі), яких слід досягти; окреслення переліку того, що необхідно зробити для досягнення цілей (завдання); закріплення переліку тих, хто здійснює вплив (суб'єкти) та на кого впливають (об'єкти); узгодження керівних правил, яких мають дотримуватися учасники цього процесу (принципи); формалізація переліку способів (методів) і засобів (інструментів) публічного управління, що уповноважені органи влади застосовують для належної реалізації державної промислової політики. Означені елементи є взаємопов'язаними: бачення, мета та цілі – формують «вектор» розвитку державної промислової політики; завдання, методи та засоби – конкретизують варіанти її реалізації. Попри нібито її «вузьку» орієнтованість (збалансований розвиток промислового комплексу),

реалізація державної промислової політики здійснюється не «автономно», а у певному взаємозв'язку з іншими політиками держави (галузева, демографічна, екологічна, економічна, монетарна, освітня, соціальна, торговельна, фіскальна, щодо забезпечення національної безпеки, розвитку територій), створюючи синергетичний (позитивний/негативний) ефект. Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення механізмів реалізації державної промислової політики.

Ключові слова: державна промислова політика; елементи; державна економічна політика; державна соціальна політика; державна екологічна політика; державна політика щодо територіального розвитку; державна політика щодо національної безпеки.

Oleksandr Melnychenko, Doctor of Sciences in Public Administration, Full Professor; Full Professor of Public Health and Healthcare Management Department; Kharkiv National Medical University; Science avenue 4, Kharkiv, 61022, Ukraine; +38 (050) 162-73-50; e-mail: mel_doc@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-5021-9025>

Yana Vanina, Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor; Associate Professor of Economic Policy and Management Department; ESI «Institute of Public Administration» V.N. Karazin Kharkiv National University; Svobody Sq 4, Kharkiv, 61022, Ukraine; +38 (099) 785-05-63; e-mail: yanuska_isai@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0003-3587-4886>

Zhanna Kravchenko, Candidate of Sciences in Public Administration, Full Professor; medical director; HME «Municipal Students' Hospital» of Kharkiv City Council; Darvina avenue, 8/10, Kharkiv, 61000, Ukraine; +38 (095) 455-50-53; e-mail: zhannet.ua@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-1692-4665>

Illia Savchenko, Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor; Deputy Director; SSU «Kharkiv Trade and Economics Professional College State University of Trade and Economics»; Otakara Yarosha lane, 8, Kharkiv, 61045, Ukraine; +38 (050) 050-400-27-46; e-mail: sailgr@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-4042-6458>

STATE INDUSTRIAL POLICY: ELEMENTS AND INTERRELATION WITH OTHER STATE POLICIES

Abstract. Ukraine is increasingly strengthening its status as a global breadbasket, but as industrialisation intensifies, the importance of state industrial policy continues to grow. The issue of not only improving the state industrial policy but also the synergistic impact of this process on the future of other state policies is of great interest. The methodological support for the implementation of the state industrial policy has been improved by clarifying the content of the following elements of the policy, which are characterised by the following: forming a desired image of the future (vision); specifying the overall aspiration (goal) and intermediate results (objectives) to be achieved; outlining the list of things that need to be done to

achieve the goals (objectives); establishing the list of those who exercise influence (subjects) and those who are influenced (objects); agreeing on the guidelines to be followed by the participants of this process (principles); formalising the list of ways (methods) and means (tools) of public administration used by the authorities for the proper implementation of the state industrial policy. These elements are interrelated: the vision, purpose, and goals form the "vector" of the state industrial policy development; tasks, methods, and means specify the options for its implementation. Despite its allegedly "narrow" focus (balanced development of the industrial complex), the implementation of the state industrial policy is not "autonomous" but in a certain interconnection with other state policies (sectoral, demographic, environmental, economic, monetary, educational, social, trade, fiscal, national security, and territorial development), creating a synergistic (positive/negative) effect. Further research should be devoted to the development of theoretical provisions and practical recommendations aimed at improving the mechanisms for implementing the state industrial policy.

Keywords: state industrial policy; elements; state economic policy; state social policy; state environmental policy; state policy on territorial development; state policy on national security.

Постановка проблеми. Починаючи з другої половини XVIII ст. (передусім у найбільш розвинених країнах того часу) почався перехід до істотного масштабування машинного виробництва товарів, що передбачало створення (а надалі – розвиток) заводів і фабрик, а з тим – зміною пріоритетів бізнесу та держави: від розвитку аграрної сфери до розбудови промисловості. І хоча відтоді територія сучасної України дедалі активніше зміцнює статус світової житниці, але по мірі активізації індустріалізації зростала значущість саме державної промислової політики – «цілеспрямованої діяльності органів публічного управління, спрямованої на збалансовані структурні зрушення в промисловості та суміжних з нею галузях/сферах задля подальшого розвитку національної економіки» [1]. При цьому викликає неабиякий інтерес питання не лише вдосконалення власне державної промислової політики, а й, радше за все, синергетичного впливу цього процесу на подальшу долю інших політик держави. Усе це, зрештою, й обумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти державної промислової політики відображені в дисертаційних роботах, а саме: М. Курику – «вдосконалено систему стратегічних пріоритетів державного регулювання інноваційного розвитку залізорудної промисловості, виділених з урахуванням необхідності забезпечення безпеки інноваційних процесів як галузі, так і держави відповідно до сучасних вимог світового ринку промислової продукції» [3]; К. Ходякова – «вдосконалено системний підхід до реалізації стратегічного напряму державної політики щодо інноваційного розвитку підприємств галузі машинобудування, який передбачає організацію ефективної співпраці між державою, місцевим самоврядуванням, промисловими підприємствами й науковими установами, що ґрунтується на застосуванні інструментів стратегії «win win»» [5]; М. Сушко – «вдосконалено механізм реалізації антикризової

політики держави в галузі промисловості як складної організаційної системи взаємодії, що розподіляється на економічну, мотиваційну, організаційну, політичну та нормативно-правову складові, що дало змогу структурувати й систематизувати методи, форми й інструменти державного регулювання із цільовим спрямуванням на подолання криз і стимулювання промислового розвитку» [4]. Попри це в науковій спільноті зберігається значний інтерес до цієї проблеми. Так, зокрема, R. Juhász, N. Lane, D. Rodrik – досліджено зміни промислової політики під впливом нового розуміння врядування, багатшого набору політичних інструментів, що виходять за рамки субсидій, та реальності деіндустріалізації [6]; Ha-Jo. Chang, A. Andreoni – розглянуто, як теорія промислової політики повинна бути модифікована у світлі останніх змін в економічній реальності: зростання глобального ланцюжка створення вартості, фінансіалізації та нового імперіалізму [7]; M. Pianta, M. Lucchese – доведено, що для того, щоб зробити європейські виробничі системи вуглецево-нейтральними, знадобиться ширший спектр «зелених» промислових політик, які повинні спільно вирішувати екологічну стійкість, структурні зміни й справедливість економічних результатів у Європі [11]; A. Ferrannini, E. Barbieri, M. Biggeri, M.R.D. Tommaso – обґрунтовано необхідність визначення попередніх наслідків для управління та впровадження промислової політики, інвестування в точний і прозорий її дизайн в епоху після COVID-19 під час забезпечення нової інтегрованої аналітичної структури промислової політики, щоб спрямувати стійкі структурні зміни наших економік і суспільств до сталого людського розвитку [10]; M.A. Landesmann, R. Stöllinger – підкреслено роль «належної промислової політики» для європейських країн з низьким і середнім рівнем доходів, оскільки нещодавня фінансова та економічна криза показала, що вони особливо вразливі щодо «структурних зовнішніх дисбалансів» і, отже, політики підтримки їх торгових цінностей [13]; Jo. Nauge – припущено, що ідеї перспектив GVC щодо промислової політики будуть посилені шляхом більш чіткого визнання незмінної важливості спостережень перспективи розвитку: необхідність для урядів країн, що розвиваються, вести переговори з іноземними інвесторами з метою внутрішньої індустріалізації; розробка політики має бути зосереджена не лише на збільшенні експорту, а й на заміщенні частини імпорту внутрішнім виробництвом; підключення до ланцюжків створення вартості ТНК, розташованих у країнах з високим рівнем доходу, може принести певні переваги, але зрештою успішна індустріалізація вимагає певного рівня конкуренції з транснаціональними корпораціями [9]; О. Гібадуллін, І. Дунаєв, С. Громов – «розвинуто методологічне обґрунтування впливу ефективних підходів управління та координації відновлювальних процесів на досягнення кінцевої мети – відновлення економіки промисловості України у повоєнний та післявоєнний час і сталого розвитку регіону, визначення оптимальних моделей оперативного моніторингу перебігу процесів, вивчення впливу новітніх технологій на процеси відновлення, а також подолання технологічних розривів і створення умов для повернення кваліфікованих мігрантів в Україну» [15]; В. Видобора – «констатовано, що модель промислової політики, а також ролі держави та ринку в ній, залежить від існуючих інституційно-економічних

умов» [14]; О. Іляш, Л. Смоляр, М. Дученко, І. Джадан – «запропоновано модель, яка визначає стратегічні орієнтири зміцнення економічної безпеки держави, й передумови створення системних стратегічних рішень на засадах маркетингового забезпечення промислово-технологічного розвитку» [16]; Н. Липовська, Д. Бондаренко – «наведено перелік передумов і нових елементів у структурі державної промислової політики, спрямованих на його відтворення і розвиток шляхом відновлення промислового базису і запровадження умов Четвертої промислової революції» [17]; С. Онешко – «визначено стратегічні пріоритети промислової політики: створення інституційного ринкового середовища, подолання сировинної орієнтації, становлення постіндустріальної системи організації та регулювання виробничо-господарської діяльності, стимулювання активізації процесів промислової інтеграції, подолання обмежень і загроз, які пов'язані з деградацією високотехнологічного сектору економіки, підвищення національної конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, мобілізація організаційно-правових заходів за рахунок удосконалення грошово-кредитних відносин і фіскальної політики, захист вітчизняних товаровиробників від недоброчесної конкуренції імпортерів» [20]; О. Ципліцька – «розроблено комплексну промислову стратегію для розв'язання складних питань та взаємозалежностей на принципах «triple helix», яка має виходити із наявного типу бізнес-системи інноваційного розвитку, наявних інституційних характеристик держави та із врахуванням структурно-інституційних змін, які відбуватимуться під впливом виконання умов вступу до ЄС й відповідності технічним регламентам і потребам європейського й інших перспективних ринків» [21]; О. Носирєв – доведено, що «державна політика промислово-технологічного розвитку повинна бути скерована на стимулювання інноваційної діяльності підприємців в ІТ-сфері, реформування системи оподаткування, розвиток державно-приватного партнерства, залучення країн до міжнародного стратегічного партнерства, стимулювання впровадження екологічних технологій в промисловості» [19]; А. Шевченко – «визначено напрями трансформаційних змін у промисловості, що полягають у забезпеченні збільшення у її структурі частки галузей, що формують високу додану вартість, а також розвитку промислового перероблення продукції, яка нині експортується у вигляді сировини» [22]. Віддаючи належне напрацюванням провідних науковців, слід більше уваги зосередити на вдосконаленні методологічного забезпечення реалізації публічної промислової політики.

Постановка завдання. Метою статті є вдосконалення методологічного забезпечення реалізації державної промислової політики за рахунок уточнення змістовного наповнення елементів цієї політики, а також конкретизації її взаємозв'язку з іншими політиками держави.

Матеріали та методи дослідження. Вихідною базою є дисертаційні дослідження й фахові публікації провідних науковців, які досліджували особливості державної промислової політики. Емпіричне дослідження здійснювалося з дотриманням наступних принципів: комплексності, обґрунтованості, неупередженості. При цьому використано такі наукові методи: *абстрактно-логічний* – для теоретичних узагальнень і формування висновків;

аналізу та синтезу – визначення чинників, що впливають на характер і спрямованість державної промислової політики; *діалектичний* – пояснення взаємозв'язку між суспільними процесами й зміною державної промислової політики; *системного аналізу* – вивчення об'єкта дослідження як сукупності елементів, що утворюють систему й взаємодіють між собою.

Виклад основного матеріалу. Передусім слід зазначити, що проведені узагальнення публікацій провідних науковців [1–3; 5–16] і результати власних досліджень [4] забезпечили подальший розвиток (конкретизацію) наступних елементів державної промислової політики:

– *бачення (візія)* – розбудова конкурентоспроможного промислового комплексу, що спроможний реагувати на виклики сьогодення та динамічно розвиватися;

– *мета* – збалансований розвиток наявного ресурсного потенціалу промислового комплексу з дотриманням принципів національної безпеки;

– *цілі* – забезпечення взаємовигідної співпраці усіх причетних до розробки та реалізації державної промислової політики; формування, розвиток й ефективне використання наявного ресурсного потенціалу промислового комплексу; перехід промислових виробництв на вищі (V та VI) технологічні уклади; досягнення високої конкурентоспроможності української промисловості на глобальному ринку;

– *завдання* – використати сучасні методи (SWOT-аналіз, PEST-аналіз, побудова «дерева проблем» і «дерева цілей»...) для дослідження середовища реалізації державної промислової політики; розробити стратегію державної промислової політики, яка буде враховувати наявні й потенційні виклики (загрози та можливості) у цій царині, а також належні механізми реагування на них; залучити необхідні ресурси й забезпечити ефективне/результативне використання наявного ресурсного потенціалу промислового комплексу;

– *суб'єкти* – уповноважені органи публічного управління;

– *об'єкти* – промисловий комплекс і пов'язані з ним галузі/сфери національної економіки; відносини між органами публічного управління, представниками науки, бізнесу та громадськості;

– *принципи* – загальні (відповідальності, законності, комплексності, науковості, раціональності, результативності, системності) та конкретні (формування та використання конкурентних переваг, взаємовигідної співпраці, належного реагування на виклики...) керівні правила, яких мають дотримуватися учасники цього процесу;

– *методи* – способи (адміністративні, економічні, нормативні, організаційні, соціальні...) досягнення заздалегідь поставленої мети;

– *засоби* – сукупність інструментів (аудит господарської діяльності та управлінських рішень, державне замовлення, квоти, контроль за використанням ресурсів ліміти, стандарти; бюджетні субсидії та субвенції, норми амортизації, плата за шкідливий вплив на довкілля, пільгові позички, податки та податкові пільги, розпорядження та приписи, штрафи; правові та соціальні норми; державна система моніторингу, розмежування повноважень, укладання угод;

виховання, зауваження, ігнорування, листи з попередженням, переконання, соціальний діалог...), які застосовуються для досягнення затверджених цілей.

Підбиваючи проміжний підсумок, слід відзначити, що усі вищенаведені елементи державної промислової політики є взаємопов'язаними: «бачення» → «мета» → «цілі» – формують «вектор» розвитку цієї політики; «завдання» → «методи та засоби» – конкретизують варіанти її реалізації.

Варто відзначити, що навіть попри нібито її «вузьку» орієнтованість (збалансований розвиток промислового комплексу), реалізація державної промислової політики здійснюється не «автономно», а у певному взаємозв'язку з іншими політиками держави. Насамперед слід згадати про «загальні аспекти» розвитку промислового комплексу.

Так, по-перше, для започаткування і розвитку будь-якого бізнесу потрібні відповідні ресурси (зокрема, спрямування приватних і державних капіталів на створення заводів і фабрик), тому потребують зміни «акцентів» інвестиційної політики. Активізувати цей процес держава може завдяки такому: здійснення грошової емісії, яка цілком спрямовується на цільову інвестування (*монетарна політика*); у разі придбання дефіцитної сировини, сучасних технологій та обладнання, виходу на зовнішні ринки надаються податкові (*фіскальна політика*) і митні пільги (*торговельна політика*), що дозволяє промисловцям «зберегти» певну частину коштів, мінімізуючи свої «витрати».

По-друге, почасти промислові підприємства прагнуть оптимізувати свої витрати (передусім, транспортні), а тому традиційно «тяжіють» до сировинних баз (*політика щодо розвитку територій*); на обраній локації відбувається інтенсифікація використання природних ресурсів (розробка шахт, рудників...) і збільшення кількості відходів/викидів унаслідок виробничого процесу, що негативно впливає на стан повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод (*екологічна політика*).

По-третє, промислові підприємства потребують великої кількості трудових ресурсів, що обумовлює концентрацію працездатного населення у відповідних локаціях (здебільшого у містах), тим самим підсилюючи урбанізаційні процеси; означене стає можливим завдяки активізації міграційних процесів (*демографічна політика*); працівники таких підприємств почасти приїжджають зі своїми сім'ями, і тому актуалізуються питання їхнього забезпечення житлом і розбудови соціальної інфраструктури (пасажирського транспорту, житлово-комунального господарства, побутового обслуговування, зв'язку, дошкільної і середньої освіти, охорони здоров'я, культури), а також формування нових потреб (почасти, забаганок) і можливостей їх задоволення (*економічна та соціальна політика*); персонал промислових підприємств (тим паче на тлі НТП) потребує специфічних знань і навичок, що забезпечується профільними закладами вищої освіти (*освітня політика*);

По-четверте, промислові підприємства співпрацюють з представниками інших галузей/сфер національної економіки: будівництво, реконструкція та ремонт приміщень під виробничі потужності й об'єкти виробничої/соціальної інфраструктури; виробництво транспортних засобів, обладнання, інструментів; надання транспортних і консалтингових послуг; розробка нових технологій,

обладнання, інструментів тощо, а також наукове супроводження їхнього впровадження/застосування (*галузева політика*).

По-п'яте, усі промислові підприємства мають за мету, окрім іншого, забезпечити власну економічну безпеку; збільшення обсягів експорту/імпорту промислової продукції (особливо в умовах посилення глобалізації), а також зростання її частки у ВВП підвищує значущість промислового комплексу (*політика щодо забезпечення національної безпеки*).

Висновки. Забезпечено подальший розвиток (уточнення змістовного наповнення) наступних взаємопов'язаних елементів державної промислової політики: бачення, мета, цілі, завдання, суб'єкти, об'єкти, принципи, методи та засоби. Попри нібито її «вузьку» орієнтованість (збалансований розвиток промислового комплексу), реалізація державної промислової політики здійснюється не «автономно», а у певному взаємозв'язку з іншими політиками держави (галузева, демографічна, екологічна, економічна, монетарна, освітня, соціальна, торговельна, фіскальна, щодо забезпечення національної безпеки, щодо розвитку територій). Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення механізмів реалізації державної промислової політики.

Література:

1. Видобора В.В. Теоретичні засади промислової політики. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом*. (Серія: Економічні науки). 2022. Вип. 3 (66). С. 7–12. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/66-1>
2. Гібадуллін О.В., Дунаєв І.В., Громов С.О. Складові системи промислового відновлення регіонів в умовах воєнного стану в Україні. *Вісник післядипломної освіти*. (Серія: Соціальні та поведінкові науки. Управління та адміністрування). 2024. Вип. 28. С. 174–205. [doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28\(57\)-174-205](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-174-205)
3. Курику М.С. Державне регулювання інноваційного розвитку залізорудної галузі України: дис. ... к.е.н.: 08.00.03. Кривий Ріг, 2016. 235 с.
4. Мельниченко О.А. Державна промислова політика: сутність і засоби реалізації. *Теорія та практика державного управління*. 2017. № 3. С. 72–78.
5. Носирев О.О. Структурні перебудови промислової політики повоєнного відновлення економіки. *Механізм регулювання економіки*. 2022. № 3–4 (97–98). С. 90–97. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.16>
6. Онешко С.В. Пріоритети формування науково обґрунтованої промислової політики суб'єктів господарювання на засадах концепції «індустрія 4.0». *Економіка та держава*. 2021. № 11. С. 44–51. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.11.44
7. Сушко М.Ю. Важелі антикризової політики держави у сфері розвитку галузі промисловості України: дис. ... к.е.н.: 08.00.03. Запоріжжя, 2017. 203 с.
8. Ходякова К.С. Державна політика розвитку підприємств галузі машинобудування промисловості України: дис. PhD: 281. Харків, 2023. 228 с.
9. Ципліцька О.О. Стратегічні напрями державної політики відновлення та реструктуризації промисловості на інноваційній основі. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців*. (Серія: економіка, управління, безпека, технології). 2022. Т. 1. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sbiasemst_2022_1_2_4 DOI: 10.56197/2786-5827/2022-1-2-2
10. Шевченко А.В. Напрями та завдання промислової політики України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Проблеми економіки*. 2023. № 3. С. 128–133. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-128-133>

11. Chang Ha-Jo., Andreoni A. Industrial Policy in the 21st Century. *Forum*. 2020. Vol. 51. Is. 2. P. 324–351. <https://doi.org/10.1111/dech.12570>
12. Ferrannini A., Barbieri E., Biggeri M., Tommaso M.R.D. Industrial policy for sustainable human development in the post-Covid19 era. *World Development*. 2020. Vol. 137. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105215>
13. Hauge Jo. Industrial policy in the era of global value chains: Towards a developmentalist framework drawing on the industrialisation experiences of South Korea and Taiwan. *The World Economy*. 2020. Vol. 43. Is. 8. P. 2070–2092. <https://doi.org/10.1111/twec.12922>
14. Juhász R., Lane N., Rodrik D. The New Economics of Industrial Policy. *View Affiliations*. 2024. Vol. 16. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-081023-024638>
15. Landesmann M.A., Stöllinger R. Structural change, trade and global production networks: An «appropriate industrial policy» for peripheral and catching-up economies. *Structural Change and Economic Dynamics*. 2019. Vol. 48. P. 7–23. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2018.04.001>
16. Pianta M., Lucchese M. Rethinking the European Green Deal: An Industrial Policy for a Just Transition in Europe. *Review of Radical Political Economics*. 2020. Vol. 52. Is. 4. P. 633–641. <https://doi.org/10.1177/0486613420938207>

References

1. Vydobora V. (2022). Teoretychni zasady promyslovoi polityky [Theoretical fundamentals of industrial policy]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi akademii upravlinnia personalon (Seriia: Ekonomichni nauky) [Scientific works of Interregional academy of personal management: Economic science]*. Vyp. 3 (66). S. 7–12. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/66-1> [In Ukrainian]
2. Gibadullin O.V., Dunayev I.V., Hromov S.O. (2024). Skladovi systemy promyslovoho vidnovlennia rehioniv v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Components of the industrial recovery system in regions during the martial law period in Ukraine]. *Visnyk pisliadyplomnoi osvity. (Seriia: Sotsial'ni ta povedinkovi nauky; Upravlinnia ta administruvannia [Bulletin of postgraduate education. (Social and behavioral sciences series; Management and administration series)]*. Vyp. 28. S. 174–205. [doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28\(57\)-174-205](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-174-205) [In Ukrainian]
3. Kuryku M.S. (2016). Derzhavne rehulyuvannia innovatsiinoho rozvytku zalizorudnoi haluzi Ukrainy [State regulation of innovative development of the iron ore industry in Ukraine]: *Extended abstract of candidate's thesis*. Kryvyi Rih. [In Ukrainian]
4. Melnychenko O. A. (2017). Derzhavna promyslova polityka: sutnist i zasoby realizatsii [State industrial policy: essence, means, and development trends]. *Teoriya ta praktyka derzhavnogo upravlinnya [Theory and practice of public administration]*. № 3. P. 72–78. [In Ukrainian]
5. Nosyriev O.O. (2022). Strukturni perebudovy promyslovoi polityky povoiennoho vidnovlennia ekonomiky [Structural reforms of the industrial policy of the post-war economic recovery]. *Mekhanizmy rehuliuвання ekonomiky [Mechanism of economic regulation]*. № 3–4 (97–98). S. 90–97. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.16> [In Ukrainian]
6. Oneshko S. (2021). Priorytety formuvannia naukovo obhruntovanoi promyslovoi polityky subiektiv hospodariuvannia na zasadakh kontseptsii «Industii 4,0» [Priorities of formation of scientifically substantiated industrial policy of business entities on the basis of the concept «Industry 4.0»]. *Ekonomika ta derzhava [Economy and state]*. № 11. S. 44–51. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.11.44 [In Ukrainian]
7. Sushko M.Yu. (2016). Vazheli antykrizovoi polityky derzhavy u sferi rozvytku haluzi promyslovosti Ukrainy [Levers of the anti-crisis policy of the state in the sphere of industry development of Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Odesa. [In Ukrainian]
8. Khodiakova K.S. (2023). Derzhavna polityka rozvytku pidpryyemstv haluzi mashynobuduvannia promyslovosti Ukrainy [State development policy of the machine building enterprises of Ukraine industry]. *Extended abstract of PhD*. Kharkiv. [In Ukrainian]

9. Tsyplitska O.O. (2022). Stratehichni napriamy derzhavnoi polityky vidnovlennia ta restrukturyzatsii promyslovosti na innovatsiinii osnovi [Strategic directions of public policy for innovation-based industrial recovery and restructuring]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoi asotsiatsii naukovtsiv. (Serii: ekonomika, upravlinnia, bezpeka, tekhnologii [Scientific bulletin of international association of scientists. (Series: Economy, Management, Security, Technology)]*. T. 1. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sbiasemst_2022_1_2_4 DOI: 10.56197/2786-5827/2022-1-2-2 [In Ukrainian]
10. Shevchenko A.V. (2023). Napriamy ta zavdannya promyslovoi polityky Ukrainy v umovach viiny ta povoiennoho vidnovlennia [The Guidelines and Tasks of Industrial Policy of Ukraine in the Context of Wartime and in the Post-War Recovery]. *Problemy ekonomiky [The problems of economy]*. № 3. S. 128–133. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-128-133> [In Ukrainian]
11. Chang Ha-Jo., Andreoni A. (2020). Industrial Policy in the 21st Century. *Forum*. Vol. 51. Is. 2. P. 324–351. <https://doi.org/10.1111/dech.12570> [In English]
12. Ferrannini A., Barbieri E., Biggeri M., Tommaso M.R.D. (2020). Industrial policy for sustainable human development in the post-Covid19 era. *World Development*. Vol. 137. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105215> [In English]
13. Hauge Jo. (2020). Industrial policy in the era of global value chains: Towards a developmentalist framework drawing on the industrialisation experiences of South Korea and Taiwan. *The World Economy*. Vol. 43. Is. 8. P. 2070–2092. <https://doi.org/10.1111/twec.12922> [In English]
14. Juhász R., Lane N., Rodrik D. (2024). The New Economics of Industrial Policy. *View Affiliations*. Vol. 16. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-081023-024638> [In English]
15. Landesmann M.A., Stöllinger R. (2019). Structural change, trade and global production networks: An «appropriate industrial policy» for peripheral and catching-up economies. *Structural Change and Economic Dynamics*. Vol. 48. P. 7–23. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2018.04.001> [In English]
16. Pianta M., Lucchese M. (2020). Rethinking the European Green Deal: An Industrial Policy for a Just Transition in Europe. *Review of Radical Political Economics*. Vol. 52. Is. 4. P. 633–641. <https://doi.org/10.1177/0486613420938207> [In English]